

CRNA GORA
SKUPŠTINA
Odbor za ljudska prava i slobode
Broj: 00-51-2/21-3/
Podgorica, 20. januar 2021. godine

INFORMACIJA
SA SASTANKA PREDsjedNIKA ODBORA ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODE
JOVANA JOLA VUČUROVIĆA SA PREDSTAVNICIMA VESTMINSTERSKE FONDACIJE
ZA DEMOKRATIJU: IVANOM RADOJEVIĆEM, REGIONALNIM PROJEKT
MENADŽEROM I NEVENKOM STANKOVIĆ, KOORDINATOROM PROGRAMA,
održanog 20. januara 2021. godine

Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode Jovan Jole Vučurović sastao se putem onlajn platforme sa predstavnicima Vestminsterske fondacije za demokratiju (WFD): Ivanom Radojevićem, regionalnim programskim menadžerom i Nevenkom Stanković, koordinatorkom programa. Sastanak je održan 20. januara 2021. godine.

Predsjednik Odbora Jovan Jole Vučurović informisao je da su nakon parlamentarnih izbora u Crnoj Gori, održanih 30. avgusta 2020. godine skupštinski odbori konstituisani Odlukom Skupštine Crne Gore o izboru predsjednika i članova stalnih radnih tijela Skupštine Crne Gore 27. saziva, od 17. decembra 2020. Podsjetio je da funkciju predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode obavlja nešto duže od mjesec dana. Ukazao je da je od strane Sekretarijata Odbora obaviješten o aktivnostima Odbora u prethodnom periodu, kao i o Projektu Vestminsterske fondacije za demokratiju „*Kreiranje parlamentarne mreže o ljudskim pravima na Zapadnom Balkanu*”, koji se realizuje od aprila 2019. do novembra 2021. Takođe, obaviješten je o aktivnostima realizovanim u okviru ovog projekta, među kojima je Pilot-projekat post-zakonodavnog nadzora nad Zakonom o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom, o čemu je sačinjen Izvještaj koji će biti predstavljen na Trećoj sjednici Odbora za ljudska prava i slobode, zakazanoj za 21. januar 2021. godine na kojoj će učestvovati i predstavnici WFD-a, kao i eksperti koji su sačinili Izvještaj.

Imajući u vidu veoma pozitivna iskustva poslanika i Sekretarijata Odbora stečena dosadašnjim učešćem u Projektu, predsjednik Odbora Jovan Jole Vučurović je izrazio očekivanje nastavka konstruktivne saradnje, cijeneći da će predstojeće aktivnosti koje će se realizovati u saradnji sa WFD doprinijeti daljem unapređenju rada Odbora za ljudska prava i slobode, kao i unapređenju saradnje sa radnim tijelima koja se bave ljudskim pravima i rodnom ravnopravnošću na Zapadnom Balkanu.

Regionalni programski menadžer Ivan Radojević je saopštio da je 2020. godina bila veoma teška, izazovna i zahtjevna u pogledu organizovanja aktivnosti tokom pandemije. Informisao je da je WFD javno tijelo Ujedinjenog Kraljevstva koje je posvećeno pružanju podrške demokratiji i demokratskim procesima u preko 40 zemalja širom svijeta, što ostvaruju saradnjom sa parlamentima, političkim partijama, državnim izbornim komisijama i drugim državnim institucijama, kao i sa organizacijama civilnog društva. WFD je prisutna u regionu Zapadnog Balkana više od 25 godina gdje trenutno ima pet kancelarija. Informisao je da WFD ima i lokalnu kancelariju u Podgorici čiji službenici im pomažu u sprovođenju projekata, a njihova podrška im je izuzetno značajna u periodu pandemije virusa COVID-19. Podsjetio je da je prije kreiranja Mreže odbora za ljudska prava i rodnu ravnopravnost Zapadnog Balkana (HUGEN),

Vestminsterska fondacija za demokratiju imala iskustvo u kreiranju i radu Regionalne mreže parlamentarnih odbora za ekonomiju i finansije zemalja Zapadnog Balkana (NPC).

Istakao je da su u toku pregovori WFD-a sa Ministarstvom vanjskih poslova Kraljevine Norveške o produžetku trajanja Projekta „Kreiranje parlamentarne mreže o ljudskim pravima na Zapadnom Balkanu” u okviru kojeg je formirana Mreža parlamentarnih odbora za ljudska prava i rodnu ravnopravnost (HUGEN) koja okuplja 15 radnih tijela iz osam parlamenata, odnosno šest zemalja Zapadnog Balkana. Mreža odbora je neformalna platforma za razmjenu ideja i iskustava u cilju pružanja pomoći parlamentima za jačanje njihovih nadzornih i kontrolnih kapaciteta kako bi se implementacija zakona i prakse u oblasti ljudskih prava i rodne ravnopravnosti unaprijedili. U Upravljačkom odboru Mreže su predsjedavajući ili zamjenici predsjedavajućih odbora za ljudska prava i rodnu ravnopravnost. Prva aktivnost HUGEN Mreže bio je sastanak Upravljačkog odbora u kojem su zastupljeni poslanici iz osam parlamenata, koji je održan u Podgorici početkom oktobra 2019. godine, nakon čega je na Cetinju održana prva Regionalna parlamentarna konferencija na temu „Osnaživanje regionalne saradnje i nadzora zakonodavstva u oblasti ljudskih prava i rodne ravnopravnosti na Zapadnom Balkanu“. Uslijedio je sertifikovan kurs o post-zakonodavnom nadzoru u Beogradu na kojem su profesori sa Univerziteta u Londonu prezentovali metodologiju sprovođenja post-zakonodavnog nadzora, što je bio prvi kurs na ovu temu izvan Velike Britanije. Na drugom sastanku Upravljačkog odbora Mreže donesena je odluka o pružanju podrške parlamentima u sprovođenju pilot projekata post-zakonodavnog nadzora za odabrane zakone. I pored otežanih uslova rada prouzrokovanih pandemijom virusa COVID-19, održana su dva onlajn sastanka Upravljačkog odbora Mreže u junu i decembru 2020. godine.

Regionalni programski menadžer Ivan Radojević je saopštio da je pilotiranje procesa nadzora zakona bio jedan od prioriteta HUGEN Mreže i da su u saradnji sa šest parlamenata sproveli post-zakonodavni nadzor za odabrane zakone, o čemu su sačinjeni izvještaji. Na posljednjem sastanku Upravljačkog Odbora Mreže razmatrana je mogućnost organizovanja prezentacije svih šest izvještaja o post-zakonodavnom nadzoru u kojima su učestvovali parlamenti Republike Srbije, Federacije Bosne i Hercegovine, Albanije, Sjeverne Makedonije i Crne Gore, na čiju inicijativu su sačinjena dva izvještaja. U narednom periodu planira se organizovanje neformalnog sastanka za razmjenu znanja i iskustva sa poslanicima iz Velike Britanije o pravima osoba sa invaliditetom, sa posebnim akcentom na analizu uticaja pandemije virusa korona na ovu izuzetno ranjivu populaciju.

Radojević je informisao predsjednika Odbora o izuzetno dobroj saradnji sa Odborom za ljudska prava i slobode koji je prepoznao značaj Projekta i svih aktivnosti, realizovanih u saradnji sa WFD. Posebno je zahvalan na organizovanju Konsultativnog saslušanja predstavnika Ministarstva prosvjete, Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva zdravlja i Ministarstva za ljudska i manjinska prava na temu: „Post-zakonodavni nadzor za Zakon o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom („Službeni list CG“, broj 35/15), sa akcentom na primjenu člana 21 ovog Zakona, koji se odnosi na diskriminaciju u oblasti vaspitanja, obrazovanja i stručnog osposobljavanja“ koje je doprinijelo uspostavljanju kontakata sa svim bitnim subjektima u ovom procesu i prikupljanju potrebnih informacija. Eksperti Danijela Božović i Pavle Dimitrijević su u otvorenom i participativnom procesu održali 11 intervju sa nadležnim institucijama koje primjenjuju Zakon, kao i fokus grupu sa osobama na koje se odnosi Zakon i ekspertima u ovoj oblasti na osnovu čega su sačinili Izvještaj.

Regionalni programski menadžer Ivan Radojević izrazio je očekivanje da će se uspješna saradnja sa Odborom iz prethodnog perioda nastaviti i poboljšati sprovođenjem predstojećih zajedničkih aktivnosti Odbora i Vestminsterske fondacije za demokratiju. Naglasio je da je

WFD spremna da pruži podršku Odboru u organizaciji terenskih posjeta, sjednica, bilateralnih ili multilateralnih razmjena iskustava, kao i u angažovanju eksperata za određene radionice, aktivnosti, a sve u skladu sa prioritetima rada Odbora. U prethodnom periodu su se interesovali za prioritete rada odbora koji se bave ljudskim pravima i rodnom ravnopravnošću kako bi im mogli pružiti podršku.

Nevenka Stanković, koordinatorka programa je izrazila zadovoljstvo sastankom na kojem su upoznali novog predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode i očekivanje da će se uspješna saradnja Vestminsterske fondacije za demokratiju sa Odborom za ljudska prava i slobode nastaviti u predstojećem periodu, na obostrano zadovoljstvo. Očekuje definisanje konkretnih aktivnosti za nastavak saradnje.

Sekretar Odbora za ljudska prava i slobode Slava Burić je zahvalila na odličnoj saradnji ostvarenoj od početka realizacije Projekta WFD-a. Kada je riječ o predstojećim aktivnostima, predložila je da WFD konkretizuje predložene zajedničke aktivnosti kako bi ih Odbor za ljudska prava i slobode uvrstio u plan aktivnosti za 2021. godinu koji će donijeti u prvom kvartalu ove godine. Time bi se mogla nastaviti saradnja u oblasti nadzora nad sprovođenjem zakona, putem posjete nekoj od institucija, primjera radi škola u kojima je zaživjelo inkluzivno obrazovanje djece sa smetnjama u razvoju. Takve posjete bi trebalo realizovati prije održavanja kontrolnog saslušanja nadležnih subjekata zaduženih za realizaciju preporuka sadržanih u Izvještaju o post-zakonodavnom nadzoru nad Zakonom o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom, koji će biti predstavljen na Trećoj sjednici Odbora za ljudska prava i slobode 21. januara 2021. godine.

Ivan Radojević je saopštio da su pored odlične saradnje sa Odborom za ljudska prava i slobode do sada imali odličnu saradnju sa Skupštinom Crne Gore koja ima kapacitete da nastavi sa procesom pilotiranja i implementacijom procesa post-zakonodavnog nadzora. Kapaciteti parlamenata u regionu nažalost nijesu jednaki, što se pokazalo tokom rada na aktivnostima u okviru ovog projekta. Tokom dosadašnje saradnje sa Odborom za ljudska prava i slobode, uvjerali su se da kapaciteti postoje. Na nekom od narednih sastanaka, u zavisnosti od prioriteta Odbora, postoji mogućnost utvrđivanja da li će se kroz proces post-zakonodavnog nadzora izvršiti nadzor nekog drugog člana Zakona o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom ili možda drugog zakona, po izboru Odbora za ljudska prava i slobode. Izrazio je nadu da će Odbor nastaviti unapređenje procesa post-zakonodavnog nadzora, jer je u prethodnom periodu bio mnogo aktivan, a to će možda otvoriti priliku za nastavak podrške WFD-a na način na koji Odbor želi. Aktivnostima Odbora za ljudska prava i slobode se može unaprijediti sam proces post-zakonodavnog nadzora. Zaključio je da je najbitnija komponenta u cijelom procesu post-zakonodavnog nadzora faza konsultacija sa različitim akterima.

Predsjednik Odbora Jovan Jole Vučurović saopštio je da u potpunosti podržava inicijativu i očekuje uspješan nastavak saradnje sa Vestminsterskom fondacijom za demokratiju, uz nadu da će i ovaj sastav Odbora za ljudska prava i slobode, makar poput njegovog prethodnog sastava, uvijek biti u prilici da učestvuje u aktivnostima koje će se realizovati u okviru Projekta Vestminsterske fondacije za demokratiju.

SEKRETAR ODBORA

Slava Burić

PREDSJEDNIK ODBORA

Jovan Jole Vučurović